

บทที่ 4

การแปลประโยคกรรม (Passive voice)

ประโยคกรรมในภาษาอังกฤษ หมายถึง ประโยคที่ประธานของประโยคเป็นผู้รับผลที่เกิดจากการกระทำของผู้อื่น เดวิด คริสตัล (David Crystal, 1980: 259) ได้ให้นิยาม *Passive voice* ไว้ดังนี้

a term used in the grammatical analysis of voice, referring to a sentence, clause or verb form where the grammatical subject is typically the recipient or 'goal' of the action denoted by the verb, . . .

โครงสร้างหลักของประโยคกรรมในภาษาอังกฤษ คือ

<i>Grammatical subject</i>	+	<i>verb to be</i>	+	<i>past participle</i>
↓		↓		↓
<i>A dog</i>		<i>was</i>		<i>kicked</i>

รูปประโยคกรรมในภาษาอังกฤษมี 2 ชนิด คือ

1. ประโยคกรรมชนิดไม่มีตัวการ (ผู้กระทำ) ปรากฏอยู่ในประโยค (*Non-agentive or agentless passives*)

The shop was burned down.

2. ประโยคกรรมชนิดมีตัวการ (ผู้กระทำ) ปรากฏอยู่ในประโยค (*Agentive passives*)

The letter was written by a boy.

ในภาษาไทย พระยาอุปกิตศิลปสาร (2499: 29) ได้กล่าวถึงประโยคกรรมไว้ว่า ประโยคกรรมเป็นประโยคที่มีกรรมจาก (ผู้ถูกกระทำ) อยู่ต้นประโยค ดังเช่น

เขาโดนพ่อตี

เขาถูกครูบังคับให้อ่านหนังสือ

วัดนี้สร้างตั้งแต่สมัยอยุธยา

ชนมนี้กินอร่อยดี

ในบทความเรื่อง “ประโยคกรรมในภาษาไทยเข้าสู่ยุคเปลี่ยนแปลง” ธัญญรัตน์ ปาณะกุล (2537: 17) กล่าวว่า ประโยคกรรมในภาษาไทยโดยทั่วไปมี 5 รูป ดังต่อไปนี้

1. ประโยคกรรม “ถูก” เช่น เขาถูกแม่ตี
2. ประโยคกรรม “ได้รับ” เช่น เขาได้รับเชิญไปงานเลี้ยง
3. ประโยคกรรมเป็นกลาง เช่น สะพานนี้สร้างเมื่อปี พ.ศ. 2523
4. ประโยคกรรมเน้นความ เช่น ตามี ผู้ใหญ่บ้านของเราเสียกินเสียแล้ว
5. ประโยคกรรมตัวการปรากฏ เช่น เพลงนี้ร้องโดยสันติ

วิธีแปล

ในการแปลประโยคกรรมจากภาษาอังกฤษเป็นไทยนั้น ผู้แปลจะต้องพิจารณาบริบท (*context*) ในภาษาอังกฤษอย่างรอบคอบ เพื่อดูความหมายที่แฝงอยู่ ถ้าบริบทเป็นประสบการณ์ในเชิงลบ หรือความหมายในทางไม่ดี เวลาแปลก็ให้ใช้ประโยคกรรมแบบที่ 1 คือ ประโยคกรรมถูก ถ้าบริบทเป็นประสบการณ์อันน่าพึงพอใจ หรือบ่งบอกถึงสถานการณ์อันน่ายินดี ก็ให้ใช้ประโยคกรรมได้รับ หรือประโยคกรรมแบบที่ 2 หากบริบทบ่งบอกว่าประธานเป็นเพียงผู้รับผลการกระทำจากใครคนใดคนหนึ่งหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

ก็ให้ใช้ประโยคกรรมแบบที่ 3 ซึ่งมีนัยความหมายเป็นกลาง ประโยคกรรมมีนัยความหมายเป็นกลางจะทำหน้าที่บอกกล่าว เล่าเรื่องหรือรายงานเหตุการณ์ สถานการณ์

จากประสบการณ์ในการสอนแปลของผู้เขียน และจากการตรวจงานแปลของนักศึกษาตัวอย่างประโยคภาษาอังกฤษที่ว่า

Grandpa Mee, the head of our village, was eaten up by a tiger.

นักศึกษามักจะแปลโดยมีคำว่า "ถูก" อยู่ในประโยค เช่น

ตามี ผู้ใหญ่บ้านของเรา ถูกเสือกินเสียแล้ว

มากกว่าที่จะแปลเป็นประโยคกรรมเน้นความในแบบที่ 4 ว่า

ตามี ผู้ใหญ่บ้านของเรา เสือกินเสียแล้ว

ส่วนประโยคตัวอย่างนี้

This song was sung by Sapti.

นักศึกษามักแปลว่า

เพลงนี้ร้องโดยสันติ

การแปลแบบนี้เป็นการแปลตามโครงสร้างภาษาอังกฤษโดยไม่มีทั้งคำว่า 'ถูก' หรือ 'โดน' หรือ 'ได้รับ' และมีตัวการหรือผู้กระทำตามหลังคำว่า 'โดย' ซึ่งก็เป็นการแปลที่ไต่ใจความ

จากข้อแนะนำวิธีการแปลประโยคกรรมที่ให้ไว้ข้างต้น ลองดูตัวอย่างการแปลประโยคกรรมแบบต่าง ๆ ดังนี้

ประโยคกรรมนัยความหมายไม่ดี

1. *The police station at Mukdaharn was attacked by a group of terrorists on Sunday.*

สถานีตำรวจที่มุกดาหารถูกกลุ่มผู้ก่อการร้ายโจมตีเมื่อวันอาทิตย์

2. *The students were punished for cutting class.*

นักเรียนถูกทำโทษ เพราะโดดเรียน

3. *Birds and many harmless creatures were destroyed by the overuse of insecticides.*

นกและสัตว์ที่ไม่มีพิษภัยหลายชนิดถูกทำลายด้วยการใช้ยาฆ่าแมลงที่เกินขนาด

4. *That man was fined for throwing cigarettes on the floor.*

ผู้ชายคนนั้นถูกปรับฐานทิ้งบุหรี่ลงบนพื้น

5. *The thief was forced against the wall, hands above his head.*

ขโมยถูกบังคับให้หันหน้าเข้ากำแพงและยกมือไว้เหนือศีรษะ

ประโยคกรรมนัยความหมายดี

1. *He was appointed chairman of the company.*

เขาได้รับแต่งตั้งเป็นประธานบริษัท

2. *He was invited to a party.*

เขาได้รับเชิญไปงานเลี้ยง

3. *His friend was elected the new Bangkok Governor.*

เพื่อนของเขา ได้รับเลือกเป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครคนใหม่

4. *Thai hotels are praised all over the world for their excellent service.*

โรงแรมไทยได้รับยกย่องไปทั่วโลกด้วยการให้บริการชั้นยอดเยี่ยม

5. *Any Thai boxer who gets an Olympic medal will be rewarded with a huge sum of money.*

นักชกชาวไทยคนไหนก็ตามที่ได้เหรียญโอลิมปิกจะได้รับรางวัลเป็นเงินก้อนใหญ่

ประโยคกรรมนัยความหมายเป็นกลาง

1. *This building has been well designed to conserve energy.*

ตึกนี้ออกแบบมาเป็นอย่างดีให้ประหยัดพลังงาน

2. *Pancakes should be eaten warm from the pan.*

แพนเค้กควรรับประทานร้อน ๆ จากกระทะ

3. *Ramkhamhaeng University was founded in 1971.*
มหาวิทยาลัยรามคำแหงก่อตั้งขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1971
4. *Dictionaries were located on a shelf in the back of the room.*
พจนานุกรมอยู่บนชั้นหลังห้อง
5. *This fine bread is made from a special wheat flour.*
ขนมปังแสนอร่อยนี้ทำจากแป้งสาลีชนิดพิเศษ

การแปลประโยคกรรมแบบอื่น ๆ

ในบางบริบทผู้แปลอาจจะพบว่า ไม่อาจแปลประโยคกรรมในภาษาอังกฤษให้ตรงกับประโยคกรรมรูปใดรูปหนึ่งในภาษาไทยที่กล่าวมาแล้วได้ เพราะแปลแล้วไม่ใส่ใจความ พังไม่รื่นหู ก็อาจเลือกแปลประโยคกรรมนั้นออกมาเป็นประโยคกรตุ (ประโยคที่มีโครงสร้างประธาน + กริยา + กรรม หรือประโยค *active voice* ในภาษาอังกฤษ) แทน ดังตัวอย่างเช่น

1. *He was thought innocent by most of his friends.*
เพื่อน ๆ ของเขาคิดว่าเขาบริสุทธิ์
2. *The letter was written by her friend.*
เพื่อนของเธอเป็นผู้เขียนจดหมาย
3. *No soldier is needed in this operation.*
การปฏิบัติการครั้งนี้ไม่ต้องใช้ทหารเลย

ถ้าประโยคกรรมในภาษาอังกฤษที่จะแปลไม่มีตัวการ (ผู้กระทำ) อยู่ ก็ให้หาประธานมาใส่โดยพิจารณาจากบริบท ตัวอย่างเช่น

1. *A kitten has been found in the kitchen.*
มีผู้พบลูกแมวอยู่ในครัว
2. *Perhaps we will be asked our opinion.*
บางทีจะมีผู้ถามความเห็นเรา

3. *Can this film be developed by Tuesday?*

คุณจะกรอมาล้างฟิล์มม้วนนี้ก่อนวันอังคารได้ไหม

นอกจากนี้ประโยคกรรมในภาษาอังกฤษอาจแปลโดยขึ้นต้นประโยคด้วย **มีการ** ดังตัวอย่างเช่น

1. *Gold has been created in a California laboratory.*

มีการสกัดทองคำที่ห้องทดลองในแคลิฟอร์เนีย

2. *Before good roads were built, rivers and canals were used as channels of transportation.*

ก่อนที่จะมีการสร้างถนนดี ๆ แม่น้ำลำคลองเคยใช้เป็นเส้นทางในการขนส่งมาก่อน

3. *A meeting was held to find ways to educate the public about the danger of toxic chemicals.*

มีการจัดประชุมเพื่อหาวิธีให้ความรู้แก่สาธารณชนเกี่ยวกับอันตรายจากสารเคมีที่เป็นพิษ

บางครั้งประโยคกรรมในภาษาอังกฤษขึ้นต้นประโยคด้วย *it* ในฐานะประธานลอย ๆ ไม่มีความหมาย และไม่จำเป็นต้องแปล ผู้แปลอาจใช้วิธีแปลในลักษณะกล่าวลอย ๆ ขึ้นต้นประโยคด้วยกริยา ตัวอย่างเช่น

1. *As the Prime Minister, it can be said that he reached the goal of his life.*

ในฐานะที่เป็นนายกรัฐมนตรี พูดได้ทีเดียวว่าเขาได้ไปถึงจุดมุ่งหมายของชีวิต

2. *It is expected that heavy rain will solve the problem of water in the dams.*

คาดกันว่าฝนที่ตกหนักจะแก้ปัญหาร่องน้ำในเขื่อนได้

3. *It would be wrong to count too much on the other.*

เป็นสิ่งที่ผิดที่จะไปยึดถือคนอื่นมากเกินไป

สำหรับประโยคกรรมความหมายเป็นกลางเล่าเรื่องราว ที่พบมากในการ
เสนอข่าว ก็อาจใช้วิธีแปลในลักษณะกล่าวลอย ๆ ขึ้นต้นประโยคด้วยกริยาเช่นกัน ตัวอย่าง
เช่น

1. *An estimated 40,000 tribesmen are believed to have gone to
the woods to evade arrest and government action.*

เชื่อกันว่าคนเผ่าพื้นเมืองซึ่งมีจำนวนประมาณ 40,000 คน ได้หนีเข้า
ป่าเพื่อหลบเลี่ยงการจับกุมและดำเนินการของรัฐบาล

2. *Thais are known for their open-mindedness.*

เป็นที่รู้กันว่าคนไทยเป็นคนใจกว้าง

3. *Action must be taken against the wrongdoers in the BBC case.*

ต้องมีการดำเนินการกับผู้กระทำผิดในคดี บีบีซี

การแปลประโยคกรรมลดรูป

ประโยคบางประโยคเป็นประโยคกรรมที่ละ *verb to be* ไว้ในฐานที่เข้าใจ
คงมีแต่กริยาช่องที่ 3 หรือ *past participle* ประโยคลักษณะนี้มักจะทำให้ผู้แปลที่ไม่มี
ความรู้ในเรื่องโครงสร้างภาษาอังกฤษตีพอลผิดพลาด เพราะไปเข้าใจว่าเป็นคำกริยาที่อยู่ในรูป
past tense เมื่อพบประโยคเช่นนี้วิธีการแปล คือ ให้ลองวิเคราะห์แยกแยะว่า กริยาตัวใด
เป็น *passive voice* ลดรูป คือ ละ *verb to be* ไว้ ตัวอย่างเช่น

1. *The name printed in red ink was very easy to find and read.*

มาจากประโยค 2 ประโยคว่า

The name was printed in red ink. และ

The name was very easy to find and read.

เวลาที่รวมทั้งสองประโยคเข้าด้วยกัน จะพบว่าประธานซ้ำกันและสามารถตัดประธานออกไปได้ 1 ตัว โดยแทนที่ด้วย *Relative pronoun* นั่นก็คือ ประโยคจะอยู่ในลักษณะของประโยคซับซ้อน (*Complex Sentence*)

The name that was printed in red ink was very easy to find and read.

จากประโยคนี้เราสามารถตัด (*Relative pronoun*) *that* และตัด *verb to be* ซึ่งอยู่ในรูป *was* ออกไปได้อีก ประโยคก็จะกลับมาเป็นประโยคชนิด *simple* ที่มี *participle phrase* ขยายนาม เมื่อวิเคราะห์ได้เช่นนี้ผู้แปลก็จะทราบว่า *printed* ในประโยคข้างบนคือ *passive voice* ที่ลดรูปนั่นเอง และสามารถแปลออกมาได้ตามนัยความหมายที่แฝงอยู่ โดยใช้วิธีการแปลประโยคกรรมที่กล่าวมาแล้ว ประโยคนี้จึงแปลว่า

ชื่อที่พิมพ์ด้วยหมึกแดงมองเห็นและอ่านได้ง่าย

2. *The president, accompanied by his advisors, had arrived.*

ประธานพร้อมด้วยบรรดาที่ปรึกษาได้มาถึง

3. *Men trained in mathematics can be engineers.*

คนที่ได้รับการฝึกฝนทางด้านคณิตศาสตร์สามารถเป็นวิศวกรได้

แบบฝึกหัด 4.1

จงแปลประโยค **Passive voice** เหล่านี้ให้ชัดเจนและได้ใจความ

1. This issue **will be discussed** in the next meeting.
_____
2. Transportation services **will be stopped** immediately.
_____
3. The product **chosen** must be environmentally friendly.
_____
4. B Grimm & Co **was founded** in Thailand in 1878 by German pharmacist Bernhard Grimm.
_____
5. Her sister **had earlier been expected** to give birth some time in May.
_____
6. She **was accompanied** by her husband to the hospital.
_____
7. The meeting **chaired** by the Prime Minister was successful.
_____
8. No rhinoceroses **will be sent** to Thailand under an animal exchange program.
_____
9. This drug **was originally developed** as a sleep aid.
_____
10. Businesses **affected** by the law **should be invited** to listen to the government policy.
_____

แบบฝึกหัด 4.2

จงแปลประโยค **Passive voice** เหล่านี้ให้สะดวกและได้ใจความ

1. It is **reported** that many kind of medicine are being brought in from abroad.

_____

2. Frogs' legs, especially from Blue Frogs, **are eaten** in France.

_____

3. Thai food is widely **known** through out the world.

_____

4. I **was told** by my friend that the Japanese are disciplined people.

_____

5. A baby girl **separated** from her twin sister is out of danger now.

_____

6. An Indian man **has been sentenced** to death for killing a jeweller four years ago.

_____

7. The bird flu virus **was first confirmed** on Jan 23, 2004.

_____

8. Mr. Smith **was assigned** to head the team to England.

_____

9. Certificates **are awarded** to food suppliers.

_____

10. The hotel rooms **are designed** to give visitors a good view of the mountains and valleys.

_____